

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 581

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 30 mei 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijsmiddelen naar tussenstructuren - Nulmeting

Bijna een derde van de uitgaven van de Vlaamse begroting gaat naar onderwijs. Tegelijkertijd zien we dat ons onderwijs in de internationale rankings wegzakt.

Een mogelijke verklaring voor deze contradictie is dat er te veel middelen blijven hangen in tussenstructuren. Middelen die niet kunnen worden aangewend om de noden in de scholen en klassen aan te pakken. Uit het rapport van de Vlaamse onderwijsadministratie 'Vlaamse brede heroverweging, rapport onderwijs en vorming' bleek dat andere landen internationaal beter presteren met de inzet van minder middelen. Dat versterkt het gevoel dat er te veel middelen blijven steken in tussenstructuren.

Om dat te onderzoeken, kondigde de minister in zijn beleidsnota Onderwijs (2019-2024) aan dat, in uitvoering van het regeerakkoord, hij via een nulmeting duidelijk in beeld wil laten brengen hoeveel mensen en middelen van de scholen naar tussenstructuren, koepels, onderwijsnetten, schoolbesturen of andere externen vloeien. Op basis van die nulmeting zou de minister dan ter zake maatregelen nemen. Dat alles paste binnen de duidelijke operationele doelstelling OD 1.5 'Onderwijsmiddelen inzetten waarvoor ze bedoeld zijn'.

Eind oktober 2021 werd in de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) bij de begrotingsopmaak 2022 voor Onderwijs aangekondigd dat de minister in 2022 de resultaten verwacht van dat onderzoek.

1. Is het onderzoek al opgeleverd? Zo ja, kan dat worden vrijgegeven?
2. Als het onderzoek is afgerond: wat zijn de belangrijkste vaststellingen uit het rapport en welke conclusies en acties wil de minister daaraan verbinden?
3. Als het onderzoek nog niet zou zijn afgerond, wat zijn dan de voorlopige bevindingen uit het rapport? Welke acties wil de minister daaraan koppelen?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 581 van 30 mei 2022

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Het onderzoek werd uitgevoerd door het onafhankelijk onderzoeksbureau Ingenio-GRC. Het onderzoeksrapport werd opgeleverd en is goedgekeurd door de stuurgroep. De koepels en het GO! waren vertegenwoordigd in deze stuurgroep. Het onderzoek brengt in kaart hoeveel middelen van de scholen en schoolbesturen naar de koepels en de centrale diensten van het GO! vloeien.

De opgeleverde studie bevat een overkoepelend rapport, gevolgd door aparte deelrapporten voor elke koepel en voor de centrale diensten van het GO!.

Om de planlast voor scholen te minimaliseren gebeurde het opvragen van de gegevens voornamelijk via de koepels en de centrale diensten van het GO!. Voor de testwerkzaamheden werden een beperkt aantal scholen bevroegd.

2. Het onderzoek brengt de middenstromen in kaart voor de boekjaren 2019 en 2020. Aangezien 2020 om twee redenen een bijzonder jaar was, met name door de COVID crisis en omdat Katholiek Onderwijs Vlaanderen door een overgang uitzonderlijk een boekjaar van 8 maanden hanteerde, geven we in onderstaande tabel de cijfers voor boekjaar 2019.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de omvang van de middenstromen van scholen naar onderwijskoepels en de centrale diensten van het GO!, alsook van de kanalen (i.c. lidgelden, bijdrage nascholing, andere) waarlangs deze middenstromen tot stand komen. Daarbij dient opgemerkt te worden dat detacheringen van personeel niet in de tabel voorkomen.

	Fed. Steiner-scholen	FOPEM	GO!	IPCO	Kath. Ond. Vla.	OVSG	POV	VOOP
	2018/2019	2018/2019	2019	2019	2019	2019	2019	2019
Lidgelden	72.975	34.728	-	32.655	11.395.611	1.380.109	300.288	8.107
Nascholing	20.698	-	337.253	2.352	2.505.077	608.428	84.251	-
Andere	22.948	4.488	678.073	1.523	929.171	1.142.433	-	-
Totaal inkomsten afkomstig van scholen/schoolbesturen	116.612	39.216	1.015.326	36.530	14.829.859	3.130.970	384.539	8.107

De lidgelden vormen het belangrijkste kanaal voor de middenstroom. Het onderzoek geeft aan dat de meeste koepels in hun statuten een maximaal lidgeld vastleggen. In iedere koepel is de aanrekening voorwerp van berekening (vaak a rato van de werkingsmiddelen en/of het aantal leerlingen), die wordt goedgekeurd door het bestuursorgaan en/of de algemene vergadering.

Alle koepels en de centrale diensten van het GO! organiseren navorming. De meesten organiseren een 'gratis' aanbod – waarvan de kosten worden gefinancierd met de middelen van de Vlaamse Gemeenschap en met (eventueel) de lidgelden. Daarnaast

wordt voor de leden en derden ook een betalend aanbod georganiseerd, behalve door FOPEM, VOOP, IPCO en POV (voor leden tot en met 2020).

De financiering van de centrale diensten van het GO! is sterk verschillend van deze van de koepels. De centrale diensten van het GO! krijgen werkingsmiddelen gedoteerd door de Vlaamse Gemeenschap. De cijfers in de tabel over het GO! zijn dan ook in het geheel niet vergelijkbaar met die van de koepels.

De onderzoekers merken ook op dat financiering, die nodig is om de werking van de koepels te bekostigen, voor een groot deel afhankelijk is van de gemaakte keuzes om bepaalde diensten (bv. extra muros activiteiten, juridische ondersteuning, ...) wel of niet aan te bieden. Die keuzes zijn historisch gegroeid.

BIJLAGE

[Eindrapport onderzoek "Analyse van de middenstromen van scholen naar koepels en centrale diensten van het GO!"](#)